

RAADSVORSTEL

Rv. nr.: 18.0040

B en W-besluit d.d.: 24-4-2018

B en W-besluit nr.: 18.0187

Naam programma:

Bestuur en dienstverlening

Onderwerp: Zienswijze conceptbegroting 2019 Holland Rijnland

Aanleiding: Holland Rijnland is een samenwerkingsverband (gemeenschappelijke regeling) van en voor veertien gemeenten. Samenwerking vindt onder meer plaats op het gebied van wonen, economie, mobiliteit, onderwijs, jeugdhulp, zorg en welzijn en energietransitie.

Alle gemeenschappelijke regelingen dienen voor augustus hun begroting voor het volgend jaar vast te stellen. Voorafgaand daaraan worden de gemeenteraden in de gelegenheid gesteld hun zienswijze kenbaar te maken. Holland Rijnland heeft de raden verzocht om uiterlijk 4 juni 2018 haar zienswijzen kenbaar te maken. Standaard werkwijze hierbij is dat het college van B en W haar gevoelens hiertoe aan de raad meegeeft. Het dagelijks bestuur voegt de commentaren waarin deze zienswijze is vervat bij de ontwerpbegroting, zoals deze aan het algemeen bestuur wordt aangeboden, ter besluitvorming op 4 juli 2018.

Doel: Met het vaststellen van de begroting wordt mede richting gegeven aan de koers van het samenwerkingsverband Holland Rijnland in 2019. Met het geven van een zienswijze op de conceptbegroting is de raad in de gelegenheid invloed uit te oefenen op de gemeenschappelijke regeling.

Kader:

In 2015 zijn financiële kaders meegegeven om het financiële beslag van Holland Rijnland met 25% te reduceren. In 2016 is een Inhoudelijke Agenda vastgesteld die richting geeft aan de speerpunten die de gemeenten bij Holland Rijnland hebben belegd.

Overwegingen: De concept-begroting 2019 is de tweede begroting in een geheel nieuwe opzet die beter aansluit bij de behoeften van de raden en colleges. Een begroting die is opgebouwd vanuit de inhoud en minder vanuit de financiën, die waar mogelijk SMART geformuleerd is en die tijdig aan de raden wordt aangeboden.

De kadernota 2019 die het algemeen bestuur in de vergadering van 14 maart 2018 heeft vastgesteld, vormt de grondslag voor de begroting. De uitgangspunten zoals opgenomen in de kadernota 2019 zijn financieel goed vertaald in deze begroting. Het streven is om de begroting compact te houden. De begroting 2019 is bovendien nogal beleidsarm. Dit komt mede doordat zaken die van invloed zijn op Holland Rijnland, zoals de nieuwe coalitieakkoorden en de evaluatie van de Dienstverleningsovereenkomst (DVO) van de Tijdelijke Werkorganisatie Jeugd (TWO), nu nog niet bekend zijn.

In 2019 staan onder meer het inkoopproces jeugdhulp, de evaluaties van het Regionaal Investeringsprogramma (RIF), inclusief het groenprogramma, en het Cofinancieringsfonds op stapel. Verder start in 2019 de volgende actualisatie van de Regionale Woonagenda (RWA). 2019 is bovendien het laatste uitvoeringsjaar van de Inhoudelijke Agenda Holland Rijnland 2016 – 2020. Daarom wordt de Inhoudelijke Agenda in 2019 geëvalueerd.

De ontwerpbegroting 2019 bevat werkzaamheden van de organisatie Holland Rijnland voor de verschillende organisatie onderdelen Regionaal Bureau Leerplicht (RBL), Tijdelijke Werkorganisatie Jeugd (TWO), Doelgroepenvervoer en Woonruimteverdeling en de programma's van de strategische eenheid. Deze zijn gekoppeld aan de middelen die daarvoor worden ingezet.

In de Inhoudelijke Agenda Holland Rijnland 2016 – 2020 staan ambities en speerpunten geformuleerd. Het uitgangspunt is dat de realisatie van de Inhoudelijke Agenda een gezamenlijke verantwoordelijkheid van de deelnemende gemeenten en Holland Rijnland is. Het accent voor Holland Rijnland ligt grotendeels op regionaal organiseren, vervullen van de platformfunctie, lobby namens de gemeenten richting provincie, rijk en externe partijen, belangenbehartiging en signaleren van ontwikkelingen en kansen. De rolverdeling vraagt van de deelnemende gemeenten dat zij zelf ambtelijke expertise en capaciteit leveren om de ambities te realiseren. Ook vanuit Leiderdorp zullen aanvullende inspanningen nodig zijn. Zo zal voor de uitvoering van het Regionaal Energieakkoord van 27 september 2017 aan de deelnemende gemeenten om financiering worden gevraagd voor 2019 en verder. Het is van belang om, waar mogelijk, tijdig helder te krijgen wat er van de deelnemende gemeenten verwacht wordt aan capaciteit en middelen.

De brief financiële kaderstelling is in deze kadernota gevolgd de kern hiervan is:

- a. een positieve indexering van 2,3% (positief) t.o.v. 2018.
- b. het mogen hebben van een algemene reserve die niet hoger is dan de stand op 1 januari 2013 is vervallen (HR heeft op 1 januari 2017 overigens geen Algemene Reserve)
- c. daarnaast heeft het Holland Rijnland gebruik gemaakt van de mogelijkheid om een extra bijdrage te vragen i.v.m. de sterke loonstijging. Het gaat om een bedrag van €155.000. Dit is in het Algemeen Bestuur bij de vaststelling van de kadernota 2019 besloten.

Financiën:(In deze financiële beschouwingen zijn de cijfers van alle vier SP71-gemeenten opgenomen)

Algemene opmerkingen die mogelijk effect hebben op de begroting:

- er komt een evaluatie van de DVO van de TWO in 2018. Vooralsnog is uitgegaan van een ongewijzigde voortzetting van de DVO.
- Het effect op de werkzaamheden van Holland Rijnland van de gemeenteraadsverkiezingen is (nog) niet in te schatten.

Inwonerbijdrage en RBL:

In onderstaande tabel staat de totale reguliere inwonersbijdrage 2018 en 2019 voor het totaal van de gemeenten aangesloten bij Holland Rijnland opgenomen.

	Bijdrage 2018	Bijdrage 2019
Totaal gemeenten HR	€5.364.145	€5.639.854

Als uitgangspunt voor bovenstaande tabel is de informatie in de begroting op blz 6 genomen. Holland Rijnland verhoogt de begrote bijdrage 2018 met 2,3 % en een bedrag van €155.000. Naast bovenstaand bedrag wordt er in 2019 nog een bedrag voor frictie- en transitiekosten verwacht van €158.000.

Op individueel niveau komt dit op basis van de bedragen die Holland Rijnland in de begroting opneemt voor de gemeente Leiden, Leiderdorp, Oegstgeest en Zoeterwoude op het volgende neer:

Gemeente	Bijdrage 2018	Bijdrage 2018 met 2,3% indexatie	Bijdrage 2019
Leiden	€1.208.690	€1.236.490	€1.268.462
Leiderdorp	€285.956	€292.533	€299.119
Oegstgeest	€254.097	€259.941	€265.194
Zoeterwoude	€84.468	€86.411	€92.166

De verschillen in de bijdrage worden (zoals bekend) veroorzaakt door de indexatie van 2,3% op de totale bijdrage van Holland Rijnland en een verandering van het inwoneraantal van de verschillende gemeenten en de extra bijdrage voor de loonkosten van €155.000. Hier bovenop komen nog de (hier direct onderstaande) begrote frictiekosten.

Frictie en transitiekosten:

De frictie- en transitiekosten die begroot staan zijn in de begroting 2019 t.o.v. de begroting 2018 wederom sterk verlaagd. Op dit moment zijn ze voor 2019 ingeschat op €158.000. Het daadwerkelijk te betalen bedrag door de gemeenten hangt echter af van het werk vinden elders van medewerkers van Holland Rijnland en van het in dienst nemen van medewerkers van Holland Rijnland door een gemeente aangesloten bij Holland Rijnland. Voor de SP71 gemeenten komt het in de huidige begroting neer op:

Gemeente	Bijdrage begroting 2018	Bijdrage begroting 2019
Leiden	€55.527	€35.051
Leiderdorp	€12.159	€7.684
Oegstgeest	€10.464	€6.574
Zoeterwoude	€3.660	€2.371

Regionaal Investeringsfonds:

De bijdrage voor het Regionaal Investerings Fonds blijft voor alle gemeenten in 2019 gelijk, ter illustratie wordt verwezen naar onderstaande tabel:

Bijdrage RIF	Bijdrage 2018	Bijdrage 2019
Leiden	€3.076.652	€3.076.652
Leiderdorp	€571.022	€571.022
Oegstgeest	€400.880	€400.880
Zoeterwoude	€164.550	€164.550

Opdrachtgeverschap Jeugd:

Het bedrag dat hiervoor begroot staat is o.b.v. de tabel op blz 7 en 47 €2.420.000. Dit bedrag is als volgt opgebouwd:

A	overhead OG- Jeugd	230.351
B	programmakosten	781.779
	kosten werkorganisatie	1.407.870
	<i>sub- totaal</i>	<i>2.189.649</i>
	totaal A+B	2.420.000

Het totaal geraamde bedrag voor het programma TWO Jeugd van ruim € 2,4 miljoen is inclusief en bedrag van € 323.690 compensabele btw. Deze kosten zullen door de individuele gemeenten worden meegenomen in de opgave voor het BTW- compensatiefonds.

In 2018 was het bedrag voor de TWO inclusief de doorberekening van overhead € 2.128.300. Het verschil t.o.v. het bedrag van €2.420.000 bedraagt € 291.700. Dit wordt voor een belangrijk deel (€ 242.000) veroorzaakt door een éénmalige verhoging van lasten voor het projectteam nieuwe inkoop. Voor het overige is er sprake van een gewijzigd BTW regime op de Jeugdbeschermingstafel.

De toename van de kosten leidt tot een hogere doorbelasting in 2019. Hiermee is bij de aanmeldingen voor de kadernota 2019 van Leiden rekening gehouden.

BTW compensatiefonds:

In 2018 wordt rekening gehouden met een bedrag van €882.686 aan compensabele BTW. In 2019 met een bedrag van €862.359. Het verschil wordt m.n. veroorzaakt door de sterke daling van compensabele BTW voor de gemeenten Alphen aan den Rijn en Kaag en Braassem, die zelf de aanbesteding/inkoop voor jeugdhulp doen. Voor de gemeenten aangesloten bij SP71 nemen de bedragen juist iets toe.

Compensabele BTW	Bijdrage 2018	Bijdrage 2019
Leiden	€204.598	€216.823
Leiderdorp	€43.652	€47.418
Oegstgeest	€36.302	€36.990
Zoeterwoude	€12.838	€14.963

Werkelijk versus begroot

De totale bijdrage van Leiden aan Holland Rijnland in 2019 is € 4.380.165 (RIF + alg. inwonersbijdrage + frictie). In het meerjarenperspectief Leiden is € 4.228.255 begroot. Dat levert nu een tekort op van €151.910. Daar staat €120.000 compensabele BTWE tegenover, waardoor het werkelijke tekort ongeveer €30.000 bedraagt. Dit bedrag wordt verklaard door de extra bijdrage voor stijging loonkosten.

In de komende (meerjaren)begroting wordt dit aangepast.

Overige punten:

De overige punten die ons opvallen en toelichting van het DB Holland Rijnland vragen, maar geen reden zijn tot opmerkingen op de concept-begroting zijn de volgende. Deze kunnen wellicht tijdens de AB-vergadering op 4 juli door de Leidse delegatie worden ingebracht in het overleg met het DB.

- Bij bijvoorbeeld het speerpunt "De regio is nationaal centrum voor aardobservatie en navigatietoepassingen" (blz 17) valt op dat het begrote bedrag sterk gedaald is. Niet duidelijk

is waardoor dat komt en wat het betekent voor de werkzaamheden. hetzelfde geldt voor het onderwerp greenports van morgen (blz 19/20).

- Het advies is, mede o.b.v. de hierbovenstaande opmerking grote verschillen in uitgaven t.o.v. het bedrag dat staat opgenomen in de begroting 2018 te verduidelijken.
- De jaarrekening is er nog niet, maar al wel wordt in de paragraaf weerstandsvermogen en risicobeheersing bij de kengetallen, de cijfers over 2017 gegeven.
- Bij de kengetallen is het zinvol aan te geven wat bijvoorbeeld een solvabiliteitsratio van 0,8% betekent voor Holland Rijnland. O.b.v. de erbij gevoegde tabel is de solvabiliteitsratio zeer slecht. Het wordt echter veroorzaakt door het maar in zeer beperkte mate (mogen) hebben van eigen vermogen / een algemene reserve.
Ook in de definitie wordt met gemeente of provincie waarschijnlijk Holland Rijnland bedoelt.
- De beleidsindicatoren die staan opgenomen in de begroting 2018 komen niet overeen met de begroting 2019. Zo is bijvoorbeeld het ziekteverzuimpercentage en het opleidingsbudget in % van de personeelsbegroting eruit gehaald. Waarom is dat gedaan?
- Het is informatief om naast de beleidsindicatoren 2019 de indicatoren voor 2018 op te nemen en wellicht ook de realisatiecijfers van 2017 (voor zover al beschikbaar).
- Het eigen vermogen staat op de geprognosticeerde balans in 2017 op een bedrag van €615.000. Dit blijkt (nog) niet uit de jaarrekening 2017 aangezien deze nog is vastgesteld.
- Het is niet duidelijk wat Holland Rijnland verwacht van de gemeenten voor het bereiken van de doelstellingen. Dit geldt zowel voor de personele inzet als voor de financiële middelen. Het is zinvol na te gaan waar en in hoeverre dat mogelijk is.

Conclusie:

De indexatie is juist toegepast. Op detailniveau is duidelijkheid gewenst over een aantal aspecten. Hiervoor wordt verwezen naar de adviezen.

De uitgangspunten zoals opgenomen in de kadernota 2019 zijn financieel goed vertaald in deze begroting.

Inspraak/participatie: Niet van toepassing

Evaluatie: De raadsdelegatie in het Algemeen Bestuur van Holland Rijnland kan na vaststelling van de begroting 2019 op 4 juli 2018 de raad informeren over wat met de zienswijze is gedaan.

Bijgevoegde informatie:

Aanbiedingsbrief van Holland Rijnland met verzoek om zienswijze van raad. Kenmerk UIT-18-16817.

- Concept- begroting 2019 van samenwerkingsverband Holland Rijnland.

RAADSBESLUIT

De raad van de gemeente Leiden:

Gezien het voorstel van burgemeester en wethouders (raadsvoorstel 18.0040 van 2018), mede gezien het advies van de commissie,

BESLUIT:

1. Als zienswijze op de conceptbegroting 2019 van de gemeenschappelijke regeling Holland Rijnland in te brengen dat deze begroting gesteund wordt door de Leidse raad en daarom vastgesteld kan worden in het algemeen bestuur.

Gedaan in de openbare raadsvergadering van 31 mei 2018,

 de Griffier,

 de Voorzitter,